

ANALIZA POLITIČKIH AKTERA

Uoči donošenja rezolucije o TTIP-u u Europskom parlamentu: pobornici i protivnici

Zagreb, 8. lipnja 2015.

Autori: Ivan Tranfić, Hrvoje Gredišnjak i Marina Škrabalo, Istraživački centar GONG-a

TTIP u Europskom parlamentu: uvjetno zeleno svjetlo za nastavak pregovora?

Transatlantsko trgovinsko i investicijsko partnerstvo (TTIP) između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država danas je jedno od najkontroverznijih međunarodnih sporazuma o kojima se pregovara. Iako u ime Europske unije pregovara Komisija, zastupnici Europskog parlamenta aktivno su se uključili u nadzor nad procesom pregovora kako bi izvršili pritisak i utjecaj na Europsku komisiju, prvotno u svrhu veće transparentnosti i osiguranja pristupa pregovaračkim dokumentima, a sada vezano uz specifična otvorena pitanja, od sigurnosti hrane do zaštite ulagača.

Organizacije civilnog društva diljem EU uspjele su nametnuti kritički i skeptični ton rasprave te natjerati pobornike sporazuma u obrambenu poziciju, a europarlamentarce, pa i predstavnike Komisije potaknuti na snažan angažman i redovitu komunikaciju s javnošću. U tom je pogledu najznačajnija samoorganizirana europska građanska inicijativa STOP TTIP koja je dosad, unatoč izostanku odobrenja za registracijom, prikupila 2 milijuna potpisa potpore diljem EU. To se održava i na javno mnijenje gdje protivljenje sporazumu među građanima raste, posebice u Austriji, Luksemburgu, Njemačkoj, Francuskoj i Italiji. Ipak, i dalje preteže potpora sporazumu, kako na razini cijele EU tako i u većini država članica, pa tako i Hrvatske, među kojima prednjače Rumunjska i Poljska.

Manjak transparentnosti pregovora o TTIP-u bio je povod prosvjednoj akciji unutar zgrade Parlamenta 15. listopada 2014. kada su zastupnici okupirali sobu za čitanje TTIP-a, u to doba rezerviranu za samo 13 od 751 članova EP-a.
<http://ttip.euwatch.eu/765476110.html>

Europska komisija obvezna je izvještavati Europski parlament o napretku pregovora, a jednom kada je sporazum definiran, Parlament ga mora potvrditi, no može ga i odbiti, kao što se dogodilo sa sporazumom ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement) čije su odredbe o pristupu osobnim podacima izazvale val prosvjeda širom Europe te stvorile premoćnu opoziciju u Parlamentu. Prije same ratifikacije, Europski parlament obično usvaja neobvezujuću rezoluciju koja Europskoj Komisiji ukazuje na razinu slaganja i posebno kritične točke odnosno uvjete pod kojima bi Parlament mogao prihvatiti sporazum. Takva se rezolucija upravo priprema o TTIP-u u parlamenarnom odboru za međunarodnu trgovinu, INTA. Njezino je donošenje odgođeno za 28. svibnja na odboru te 10. lipnja na plenarnoj sjednici u Strasbourgu i to uslijed skoro 900 podnesenih amandmana. Iako je i dalje izvjesna prevaga podupiratelja, što je i odraz ukupne strukture EP-a u kojem vodeću poziciju ima EPP - tema postaje sve kontroverznija.

Skoro 900 amandmana podneseno je na rezoluciju o TTIP-u koju bi EP trebao raspraviti i izglasati 10. lipnja 2015. u podne na plenarnoj sjednici u Strasbourgu

Očito je da su danas političke grupacije u Europskom parlamentu u većoj mjeri razjedinjene oko TTIP-a u cjelini, kao i oko pojedinih njegovih sastavnica negoli prije dvije godine kada je EP s premoćnom većinom glasova dao zeleno svjetlo početku pregovora. Dok se intenzitet angažmana razlikuje, raspravom o TTIP-u dominiraju i njime se najviše bave dvije najveće političke grupacije – Europska pučka stranka (EPP) i Socijalisti i demokrati (S&D), te grupa Zelenih (Greens/EFA) kao najistaknutiji kritičari sporazuma.

Prema provedenoj analizi GONG-ovog istraživačkog tima, u grupacije koje potpuno podržavaju TTIP možemo svrstati EPP, liberale (ALDE), te konzervativce (ECR). Oni zajedno imaju većinu mjesta u EP-u.

Nasuprot njima je blok koji se potpuno protivi ovom sporazumu, a njega čine Zeleni te Ujedinjena lijeva (GUE/NGL).

Socijalisti i demokrati (S&D) podržavaju TTIP, ali uz niz ograda i uvjeta kojima žele osigurati da sporazum neće negativno utjecati na visoke europske standarde u različitim područjima kojih se TTIP dotiče. Iako su se socijalisti protivili mehanizmu rješavanja sporova između ulagača i država (ISDS) kao nepotrebno, nedemokratskom i potencijalno štetnom, na Odboru za trgovinu 28. svibnja ipak su se priklonili pučanima i dali potporu novom prijedlogu Komisije. Ipak najnovije vijesti upućuju na otklon od tog kompromisa i ponovno zauzimanje čvršće kritične pozicije u skladu sa stajalištima Zelenih i Europske ljevice. Naime, nakon sastanka političke grupe 3. lipnja, glasnogovornik S&D-a o trgovini Dean Martin je izjavio da SAD i EU imaju poudane domaće sudove koji bi trebali biti i regularna procedura za bilo koji spor.

Naposlijetku, grupa euroskeptika (EFDD) nema ujednačeno stajalište o TTIP-u, niti se pretjerano angažirala u raspravi, iako su njezine glavne dvije sastavnice – UKIP i Pokret 5 zvjezdica više negativne i skeptične prema sporazumu.

Grupe koje podržavaju TTIP uglavnom navode isti niz očekivanih dobiti od sporazuma kao što su otvaranje novih radnih mjesta, širenje tržišta i priljev kapitala u EU, veća globalna konkurentnost europskih poduzeća, bolje prilike za izvoz malih i srednjih europskih poduzetnika, itd. Osim što podupiru sporazum, zalažu se za veću transparentnost pregovora, te ističu kako TTIP neće dovesti do sniženja standarda EU u području sigurnosti hrane, zdravlja, socijalnih i radničkih prava, itd. Smatraju da je riječ u neutemeljenim mitovima dežurnih kritičara i da sporazumu nisu cilj deregulacija i eliminiranje regulative koja štiti temeljne dosege europske socijalno-tržišne ekonomije i zaštite okoliša.

Socijalisti i demokrati ovdje su nešto skeptičniji te su se više angažirali, barem deklarativno, na isticanju važnosti osiguranja zaštite europskih standarda. Grupe koje podržavaju TTIP svoje stavove uglavnom argumentiraju pozivajući se na službene studije Europske komisije, ili na analize vlastitih *think tankova*.

Grupe koje se protive TTIP-u, osim što kritiziraju netransparentnost i nedemokratskost samih pregovora, navode niz negativnih učinaka sporazuma koji se uglavnom tiču smanjenja standarda i deregulacije u područjima zaštite okoliša, radničkih i socijalnih prava, zaštite osobnih podataka, sigurnosti hrane i zdravlja, te pritiska ka privatizaciji javnih službi i podčinjavanja država korporativnoj moći kroz ISDS. Ove političke grupe oslanjaju se više na vlastite, alternativne studije, te analize organizacija civilnog društva i nezavisnih stručnjaka koji pokušavaju osporiti službene studije Komisije i pokazati štetnost TTIP-a.

U svibnju 2013. godine 61% zastupnika EP-a glasalo je ZA početak pregovora sa SAD-om o TTIP-u (460 od 751).

U lipnju 2015. EP će donijeti novu rezoluciju o TTIP-u, vjerojatno u prilog nastavku pregovora, sudeći prema ishodu glasanja na Odboru za međunarodnu trgovinu (28 za, 13 protiv) . Zastupnici EP-a traže reformu ISDS-a i zaštitu EU standarda i zakonodavnih ovlasti država, no TTIP ide dalje.

Najnoviji pokušaj spašavanja, tj. reforme ISDS-a od strane Europske komisije početkom je svibnja dočekan sa skepsom strane onih kojih smatraju da se ovaj zastarjeli, neučinkoviti i problematični izvansudski mehanizam ne može reformirati te da ga u potpunosti treba odbaciti. Ipak, tri tjedna kasnije, na sjednici Odbora ta međunarodnu trgovinu INTA 28. svibnja 2015., dvotrećinskom većinom glasova (28 za i 13 protiv) izglasan je prijedlog rezolucije koja daje zeleno svjetlo Europskoj Komisiji za nastavak pregovora o TTIP-u s napomenom da ISDS – doduše reformiran – treba ostati dio sporazuma. Kao što je VoteWatch točno predvidio, ishod ISDS-a bio je do zadnjeg trenutka neizvjestan i ovisio je o lobiranju i pregovorima oko konačnog izričaja do sitnih noćnih sati. Prevagu u korist ISDS-u osigurali su socijalisti i demokrati – dotad izrazito kritični prema ISDS-u.

I dalje je otvoreno pitanje koliko će potpora TTIP-u razlikovati u odnosu na svibanj 2013. pri čemu je neizvjesna sudbina najkontroverznijeg dijela sporazuma, a to je ISDS. Prije dvije godine potpora ISDS-u bila je značajno manja od ukupne potpore TTIP-u (tadašnji prijedlog za isključenjem ISDS-a iz sporazuma odbijen je sa 352 glasa protiv i 233 glasa potpore), a od tada se broj kritičara povećao i uslijed promjena u sastavu EP-a ali i sve temeljitije debate.

Naime, *s pregovorima nije gotovo sve dok sve nije gotovo* – ovo pravilo vrijedi i za pregovarački proces kojem predstoji još niz krugova usuglašavanja, i za složen postupak političkog odobrenja sporazuma gdje je Europski parlament neizostavna karika. Daljnji su međustranački pregovori i lobiranja očekivani sve do zadnje minute pred podne u srijedu 10. lipnja kada će Europski parlament u Strasbourgu izglasati svoju novu rezoluciju o TTIP-u. Kao što podsjeća nezavisna analitička VoteWatch, čak i u slučaju potpore TTIP-u u lipnju 2015., naredni mjeseci nose nove izazove i mogućnost preokreta političke volje europarlamentaraca, što pak ovisi o dinamičnom i raznolikom javnom mnijenju širom europskih gradova i država gdje su izrazite i nacionalne razlike.

Tako su glavni prediktori potpore TTIP-u, prema analizi VoteWatch-a, opći stav prema slobodnoj trgovini te bliskim odnosima EU i SAD-a što ovisi ne samo o stranačkoj pripadnosti već i o nacionalnosti zastupnika – dok su istočni Europljani proamerički raspoloženi, austrijski i francuski zastupnici izražavaju najveću skepsu prema partnerstvu sa SAD-om. Uz to, lijeve stranke izražavaju više skepse prema bliskim odnosima sa SAD-om, a desne više simpatija, stoga što se politika SAD-a povezuje sa zalaganjem za privatnu inicijativu i poduzetništvo, snažno i autonomno tržište i zanemarivanjem socijalnih standarda.

Slijedi prikaz stajališta svake političke grupacije o TTIP-u i njegovim glavnim sastavnicama koji se zasniva na analizi službenih izvora informacija - stranačkih i zastupničkih internetskih stranica, stajališta i studija objavljenih do sredine svibnja 2015. Redoslijed političkih grupacija prati njihovu brojnost u EP, od najveće do najmanje, s time da stavovi 52 nezavisnih zastupnika nisu obuhvaćeni analizom. Svrha je prikazati različite stranačke pozicije s minimumom vrijednosne interpretacije od strane istraživača, a u svrhu boljeg informiranja hrvatskih građana čije je predstavničko tijelo i Europski parlament.

Poveznice na korištene izvore:

<http://www.euractiv.com/sections/trade-society/meps-give-only-passing-vote-ttip-314959>

<http://www.votewatch.eu/blog/what-will-eu-parliamentarians-vote-on-ttip/>

<http://www.euractiv.com/video/new-parliament-protests-against-eu-us-trade-talks-307737>

<http://www.euractiv.com/sections/trade-society/thousands-across-europe-protest-against-ttip-313921>

https://www.google.hr/search?q=votewatch+ttip&og=votewatch+ttip&aqs=chrome..69i57j69i60l2.3256j0j8&sourceid=chrome&es_sm=122&ie=UTF-8#q=euractiv+protest+meps+protest+ttip

<http://www.ddconsult.eu/sd-group-rejects-the-isds-clause-of-the-ttip-agreement-backing-down-from-a-consensus-with-epp-group/>

Opće stajalište: bezuvjetno ZA TTIP

Europska pučka stranka (EPP) kao najveća skupina u EP sa svojih 221 zastupnika/ca bezuvjetno podržava TTIP, i to uslijed potrebe za stvaranjem slobodnog transatlantskog tržišta koje će pozitivno utjecati na gospodarski rast i razvoj, pomoći EU u oporavku od krize, stvoriti nova radna mjesta, povećati blagostanje, ali i ojačati geopolitički položaj transatlantske zajednice globalno.

Istaknuti pobornici TTIP-a:

Daniel Caspary, član Odbora za međunarodnu trgovinu, izvjestitelj u sjeni za pregovore o TTIP-u
Godelieve Quisthoudt-Rowohl, članica Odbora za međunarodnu trgovinu

Očekivane dobiti od TTIP-a:

Širenje tržišta, više prilika za ulaganje, povećani izvoz, gospodarski rast, stvaranje novih radnih mjesta, povećana produktivnost, pozitivne posljedice u pogledu plaća radnika i niže cijene. Pozivaju se na studiju Europske komisije u kojoj se procjenjuje da bi TTIP mogao ubrizgati dodatnih 119 milijardi eura u europske ekonomije.

Zabrinutosti vezane uz TTIP:

EPP grupa se načelno ne protivi TTIP-u niti specifičnim područjima i pitanjima koja su se u međuvremenu pojavila u vezi pojedinih sadržaja i mehanizama. Ipak, ističu važnost očuvanja europskog identiteta, visokih standarda i zalažu se za transparentnost.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

Ističu važnost balansiranja između potrebe pregovarača da sačuvaju određenu razinu povjerljivosti kako se ne bi ugrozio položaj EU u pregovorima te potrebe različitih dionika i javnosti da imaju pristup točnim informacijama o procesu i sadržaju. Stav je EPP-a da javnost ima dovoljno mogućnosti za informiranje s obzirom na objavljene sadržaje. Smatraju da je takav oblik transparentnosti važan jer pobija glasine, zavjere i mitove "alarmista" te omogućava racionalnu, nepristranu debatu.

Stajalište o ISDS-u:

Zalažu se za dobro uravnoteženi ISDS kao mehanizam koji najbolje štiti investicije stranih ulagača te pruža sigurnost europskim ulagačima. EPP smatra da je ISDS potreban radi jačanja pravne sigurnosti i smanjenja rizika od izvlaštenja, diskriminacije i nepoštenog tretmana stranih ulagača. Bez ISDS-a, tvrde, trgovina i ulaganje bi bili podložni dominaciji jačih država i sektorskih lidera koji bi manipulirali istima u svoju korist. Ističu da bi ga ograničiti na vrlo specifične situacije te uokviriti unutar jasnije, poboljšane procedure i s boljim pravilima za ponašanje arbitara i kontrolu od strane vlasti. U najnovijoj objavi navode podatke koji, kako smatraju, dokazuju da ISDS, zaštita okoliša i radnička prav nisu uzajamno isključiva. Također, prema podacima UN-a, samo u 31% slučajeva od 1960-ih do danas su investitori dobili sporove protiv država. Također, ističu da EU ima najviše razine zaštite radnika i okoliša, a istovremeno i najveći broj ugovora s ISDS-om na svijetu.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Podržavaju regulatornu suradnju i smatraju da cilj TTIP-a nije međusobno uvjeravanje obiju strana da mijenjaju svoj sustav regulacija, već traženje načina da oba sustava funkcioniraju lakše i usklađenije, s konačnim ciljem smanjenja troškova regulacija ali osnaživanja standarda obiju strana.

Stajalište o javnim službama:

Ističu da su javne službe isključene iz opsega pregovora te da ne postoji rizik umanjivanja slobodnog izbora unutar EU država oko toga hoće li ih ili neće privatizirati.

Stajalište o javnoj nabavi:

Smatraju da je široki, ambiciozni i opsežni sporazum oko javne nabave i usluga vitalna komponenta pregovora jer će širenje trgovine uslugama donijeti dodatne koristi za obje ekonomije. U svom pisanom stajalištu o međunarodnoj trgovini inzistiraju na većim ustupcima SAD-a u području financijskih usluga te poboljšani pristup u polju javne nabave, pogotovo na razini saveznih država. U studiji Wilfried Martens Centra ističe se kako će u području zdravstva i farmaceutskih proizvoda države u potpunosti zadržati pravo regulacije uvjeta i načina na koje se strana poduzeća natječu oko dobivanja ugovora o nabavi u ovom području.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

Ne spominju negativne učinke, samo pozitivne efekte u pogledu otvaranja novih radnih mjesta i garantiraju da neće doći do smanjivanja radničkih prava i standarda zaštite u području radnog zakonodavstva. Ističu da će TTIP štititi, čak promovirati visoke standarde zaštite u EU te predanost socijalno-tržišnoj ekonomiji koja je sastavni dio Lisabonskog ugovora. Također smatraju da je TTIP jedinstvena prilika za podizanje standarda zaštite radničkih prava u SAD-u.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Ističu da nije upitno da EU treba inzistirati na visokoj razini zaštite koja već postoji, ali smatraju da su poboljšanja moguća u smislu usklađivanja regulacije, te da bi trebalo zauzeti pragmatično stajalište oko toga kako bolje koordinirati dva sustava. Otvaranje poljoprivrednih tržišta važno je i moglo bi koristiti i EU i SAD-u. Konkretno navode mogućnost eliminiranja američkih barijera na uvoz EU sireva, jabuka i ovčjeg mesa i sirovog mlijeka, te smanjenje tarifa na meso, pića i mliječne proizvode. Što se tiče GMO-a, protive se bilo kakvim promjenama u pogledu postojeće regulacije EU. Smatraju da EU neće dopustiti ugrožavanje zdravstvenih standarda, tj. da oni neće biti predmetom pregovora; npr. meso s hormonima i dalje će biti zabranjeno na EU tržištu.

Stajalište o zaštiti podataka:

U studiji se pozivaju na Junckerovu izjavu da TTIP neće otvoriti put kompromisima u području privatnosti i zaštite podataka te ističu da TTIP ne sadrži kontroverzne elemente ACTE. Navode da je EU nakon kontroverze s američkom NSA u procesu revizije postojećih sporazuma sa SAD-om poput Sporazuma o sigurnom utočištu (Safe Harbour Agreement) te da pregovara o Krovnom sporazumu o zaštiti podataka kojem je cilj povećati zaštitu osobnih podataka koji se razmjenjuju između SAD-a i EU.

Izvori informacija:

Informacije o TTIP-u u ime EPP-a uglavnom iznose zastupnici Europskog parlamenta bez pozivanja na konkretne studije, eventualno se referirajući na podatke i procjene Europske komisije. Pozivaju se i na studiju 'razotkrivanja mitova o TTIP-u' koju je izradio Wilfried Martens Centre for European Studies, službena zaklada i *think tank* EPP-a.

Poveznice na korištene izvore:

http://juncker.epp.eu/sites/default/files/attachments/action_programme.pdf
<http://www.eppgroup.eu/press-release/TTIP%3A-MEPs-back-trade-deal-with-US>
<http://www.eppgroup.eu/news/Mythbusting-the-EU-US-free-trade-agreement>
<http://www.eppgroup.eu/news/TTIP%3A-trust-must-prevail>
<http://www.eppgroup.eu/press-release/EPP-Group-welcomes-transparency-decisions-on-TTIP>
<http://www.eppgroup.eu/press-release/TTIP%3A-European-investor-protection-a-priority>
<http://www.borderlex.eu/politics-investment-protection-eu-2-processes-watch/>
<http://www.eppgroup.eu/news/TTIP%3A-11-myths-exposed>
<http://www.eppgroup.eu/news/ISDS-mechanism-in-TTIP%3A-myths-vs-reality>
http://www.eppgroup.eu/system/files_force/publications/2015/04/EPPMPTT.PDF?download=1

Opće stajalište o TTIP-u: uvjetno ZA TTIP

Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (S&D) sa svojih 191 zastupnika smatra da će EU imati koristi od TTIP-a zbog većeg pristupa tržištu SAD-a, priznavanja određenih tehničkih standarda i ukidanju restrikcija za europske proizvode, ali ne žele pristati na umanjivanje radničkih prava, zaobilaznje demokratskih procedura i umanjivanje europskih standarda i sl.

Istaknuti zastupnici oko TTIP-a:

David Martin, koordinator S&D-a za trgovinu

Bernd Lange, predsjednik Odbora za međunarodnu trgovinu EP (INTA)

Gianni Pittella, predsjednik S&D-a

Glavne očekivane dobiti od TTIP-a:

Pristup američkom tržištu, priznavanje tehničkih standarda, zaštita autohtonih proizvoda, ukidanje američkih ograničenja za neke proizvode, veća radnička prava za radnika u SAD-u.

Glavne zabrinutosti i protivljenja:

Ne žele da se ugroze europski standardi, netransparentnost pregovora, protiv su prvotnom prijedlogu ISDS-a kao mehanizma odlučivanja i smatraju da ne smije doći do zaobilaznje demokratskih procedura te smatraju da se umjesto ISDS-a mora uspostaviti stalni sud.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

Transparentnost im je vrlo važna i smatraju da je od velike važnosti javno objaviti sadržaje pregovora. Zahtijevaju veću transparentnost pregovora i nisu zadovoljni što se vrlo malo učinilo po tom pitanju.

Stajalište o ISDS-u:

S&D se načelno protivio uključivanju ISDS mehanizma u TTIP i nisu bili zadovoljni novim prijedlogom Komisije koji nudi reformirani ISDS već inzistiraju na stalnom sudu. Ipak krajem svibnja na Odboru za vanjsku trgovinu zastupnici S&D-a pristali su pružiti potporu novom prijedlogu Komisije kao prijelaznom rješenju do uspostave suda. Konačno stajalište S&D-a uoči izglasavanja rezolucije EP o TTIP-u nije do kraja jasno. Naime, nakon sastanka političke grupe 3. lipnja, glasnogovornik S&D-a o trgovini Dean Martin je izjavio da SAD i EU imaju pouzdane domaće sudove koji bi trebali biti i regularna procedura za bilo koji spor.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Ne smije doći do potpune deregulacije tržišta posebice financijskog tržišta jer su nekontrolirani financijski tokovi između EU i SAD-a jedan od okidača financijske krize 2008.

Stajalište o javnim službama:

Žele isključivanje javnih službi iz TTIP-a te da one ostanu u nadležnosti lokalne i nacionalne razine.

Stajalište o javnoj nabavi: Informacije nisu pronađene.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

Smatraju da ne smije doći do umanjivanja radničkih prava u EU i da bi TTIP mogao pozitivno utjecati na opseg radničkih prava u SAD-u

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Protiv su ukidanju ili smanjenju europskih standarda za kontrolu hrane i protiv su GMO hrane i mesa tretirana klorom ili drugim kemikalijama

Stajalište o zaštiti osobnih podataka:

Zaštita osobnih podataka ne smije biti dio TTIP pregovora i EU legislativa o zaštiti podataka se mora izglasati prije nego što TTIP stupi na snagu. NSA skandal je imao negativan utjecaj na povjerenje između EU i SAD-a.

Izvori informacija:

Većina informacija o S&D stajalištu o TTIP-u dostupna je na njihovim službenim stranicama i dokumentu koji su objavili 2013. gdje izlažu svoju poziciju o TTIP-u. Specijalizirana stranica ne postoji.

Poveznice na korištene izvore:

http://www.socialistsanddemocrats.eu/sites/default/files/Positionpaper_TTIP_EN_140417_0.pdf

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/INTA%20TTIP%20ISDS.html>

<http://www.socialistsanddemocrats.eu/newsroom/labour-meps-secure-massive-support-european-social-democrats-against-private-tribunals>

<http://www.socialistsanddemocrats.eu/newsroom/sds-want-speed-agreement-ttip-without-giving-red-lines>

http://www.socialistsanddemocrats.eu/sites/default/files/Positionpaper_TTIP_EN_140417_0.pdf

<http://www.euractiv.com/sections/trade-society/meps-unimpressed-commissions-isds-proposal-314389>

<http://www.ddconsult.eu/sd-group-rejects-the-isds-clause-of-the-ttip-agreement-backing-down-from-a-consensus-with-epp-group/>

Europski konzervativci - bezuvjetno ZA TTIP

Opće stajalište prema TTIP: bezuvjetno ZA TTIP

European Conservatives and Reformists Group (ECR) sa svoja 72 zastupnika snažno se zalaže za TTIP koji bi mogao pridonijeti rastu EU ekonomije i otvaranju novih radnih mjesta. Smatraju da u vrijeme sporog rasta EU ekonomije, ukidanje barijera i smanjenje troškova donosi nove mogućnosti potrošačima i poslovnom sektoru u EU.

Istaknuti pobiornici TTIP-a:

Emma McClarkin, tajnica ECR-a, članica Odbora za međunarodnu trgovinu EP-a

Syed Kamall, predsjednik ECR-a

Glavne očekivane dobiti od TTIP-a:

Potaknut će gospodarski rast i smanjiti nezaposlenost.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

Pozdravljaju objavljivanje nekih dokumenata i prijedloga Europske Komisije u pregovorima kako bi javnost mogla vidjeti da će EU profitirati u nizu područja kroz TTIP, ali smatraju da se pregovori ne bi smjeli voditi ispred kamera i novinara već iza zatvorenih vrata.

Stajalište o ISDS-u:

ISDS je na snazi u mnogim sporazumima o trgovini i do sada nije bilo većih problema. Okrivljuju stranke ljevice koje neutemeljeno napadaju ISDS.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Smatraju da se trebaju ukinuti granice koje smetaju rastu poslovnog sektora i smanjiti troškove. Vlade bi se trebale uključiti jedino kada treba harmonizirati standard i onda se povući u stranu.

Stajalište o javnim službama:

Konzervativci smatraju da neće doći do privatizacije javnog sektora zbog već postojećih sporazuma EU i WTO.

Stajalište o javnoj nabavi: Informacije nisu pronađene.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

Ističu samo da će TTIP pridonijeti rastu zaposlenosti.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Sporazum o slobodnoj trgovini neće narušiti postojeće EU standarde za kontrolu i sigurnost hrane.

Stajalište o zaštiti osobnih podataka: Informacije nisu pronađene.

Glavni izvori informacija (linkovi i dokumenti u prilogu):

ECR nema specijalizirane stranice niti se pozivaju na službene analize. Informacije su dostupne na službenim stranicama grupe ili na blogu istaknutih predstavnika.

Poveznice na korištene izvore:

<http://ecrgroup.eu/news/eu-us-trade-negotiating-documents-highlight-new-spirit-of-transparency-and-the-widespread-benefits-of-ttip/>

<https://www.theparliamentmagazine.eu/articles/news/ecr-group-chair-critical-ttip-myth-making>

<http://ecrgroup.eu/policy/inta-international-trade-committee/>

<http://emmamclarkin.com/>

Liberali - za transparentnost pregovora, globalne standarde i rast kroz TTIP**Opće stajalište: uvjetno ZA TTIP**

Liberalna grupacija Alliance of Liberals and Democrats for Europe (ALDE) sa svojih 67 zastupnika zalaže se za TTIP kao pokretača ekonomije, otvaranja novih radnih mjesta i priljeva kapitala (spominju oko 100 milijardi eura). Ističu važnog ovog sporazuma jer će promijeniti globalne standarde na bolje. Pritom se zalažu za visoke standarde transparentnosti pregovora.

Istaknuti zastupnici oko teme TTIP-a:

Marietje Schaake, glasnogovornica ALDE grupe za TTIP

Glavne očekivane dobiti od TTIP-a:

Nova radna mjesta, priljev kapitala, harmonizacija globalnih standarda.

Glavne zabrinutosti i protivljenja:

Najviše zabrinutosti pokazivali su oko netransparentnosti pregovora i zahtijevali su da civilno društvo i poduzetnici imaju pravo znati koji je sadržaj sporazuma. To se promijenilo nakon siječnja kada je Komisija objavila dokumente oko TTIP-a. Također, žele da SAD prihvati novi, reformirani prijedlog ISDS-a kojeg je Komisija nedavno objavila.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

Pregovore su osudili kao netransparentne te su od Komisije snažno zahtijevali da objavi dokumentaciju o TTIP-u kako bi javnost bila u većoj mjeri upoznata sa sadržajem pregovora.

Stajalište o ISDS-u:

Smatraju da bi trebalo razmotriti neke alternative ISDS-u. Glavne zamjerke idu u smjeru nemogućnosti žalbe na odluke i netransparentnosti odlučivanja i donošenja odluka. Pozdravljaju novi prijedlog Komisije za reformirani ISDS i traže od Povjerenice za trgovinu Cecilie Malmström da napravi sve kako bi SAD prihvatio novi prijedlog. Smatraju da se ISDS može koristiti jedino kada su očigledno prekršena prava investitora kao što je to direktna eksproprijacija.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Zalažu se za ukidanje nepotrebnih nacionalnih regulativa kako bi osigurali jačanje poslovnog sektora i njegovu kompetitivnost.

Stajalište o javnim službama: Informacije nisu pronađene.

Stajalište o javnoj nabavi:

SAD mora ukinuti barijere koje sada ima, otvoriti tržište i dopustiti tvrtkama iz EU da sudjeluju u postupcima javne nabave u SAD-u na svim razinama vlasti.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

TTIP će otvoriti tržište rada, omogućiti slobodno kretanje radnika i kreirati nova radna mjesta.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Neće doći do deregulacije po pitanju sigurnosti hrane niti će EU smanjivati standarde koja se tiču hrane i javnog zdravlja.

Stajalište o zaštiti podataka:

Tvrde da komisija nije dobila mandate da pregovara o zaštiti podataka tako da to neće biti uključeno u TTIP.

Glavni izvori informacija (linkovi i dokumenti u prilogu):

ALDE grupa nema specijaliziranu stranicu o TTIP-u nego sve informacije objavljuju putem njihove službene stranice i na blogu Marietje Schaake. Analiza na kojoj temelji svoj stav da je TTIP koristan izdana je od strane Centre for Economic Policy Research, London i dostupna je na:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/march/tradoc_150737.pdf

Poveznice na korištene izvore:

<http://www.marietieschaake.eu/2014/09/ttip-faq-negotiation-phase>

<http://www.alde.eu/nc/press/press-and-release-news/press-release/article/alde-group-welcomes-member-states-decision-to-make-the-ttip-negotiating-mandate-public-43691/>

<http://www.vieuws.eu/alde/alde-video-marietje-schaake-alde-mep-explains-the-eu-us-trade-agreement>

<http://web.cor.europa.eu/alde/what-we-do/Pages/Ossi-Martikainen-at-TTIP-event.aspx>

<http://www.elstel.org/ALDE.html.en>

<http://www.alde.eu/nc/press/press-and-release-news/press-release/article/ttip-influential-committee-gives-green-light-to-ambitious-trade-deal-44973/>

<http://www.alde.eu/nc/press/press-and-release-news/press-release/article/ttip-commission-must-show-more-ambition-after-isds-consultation-44499/>

<http://www.alde.eu/nc/press/press-and-release-news/press-release/article/ttip-negotiating-texts-made-public-44472/>

<http://www.alde.eu/nc/press/press-and-release-news/press-release/article/the-parliamentary-committee-on-international-trade-welcomes-the-prospect-of-free-trade-with-the-unit/>

<http://www.atlantic-community.org/-/eu-negotiators-should-wake-up-and-engage-the-public-in-ttip>

<http://openeurope.org.uk/event/ttip/>

http://www.aldeparty.eu/sites/eldr/files/news/10204/2014_alde_party_manifesto.pdf

<http://www.marietieschaake.eu/2015/05/mep-malmstrom-must-convince-us-to-accept-far-reaching-reforms-of-investment-protection/>

<http://www.marietieschaake.eu/2014/09/ttip-faq-negotiation-phase/>

Opće stajalište: bezuvjetno PROTIV TTIP-a

Ujedinjena europska ljevica/Nordijska zelena ljevica (GUE/NGL) sa svojih 52 zastupnika/ca bezuvjetno se protivi TTIP-u. Smatraju da se TTIP pregovara iza zatvorenih vrata od strane neizabраних službenika koji su blisko vezani s velikim korporacijama. TTIP je prijatna demokraciji i životnom standardu, javnom sektoru, zdravstvu, socijalnom sustavu, obrazovanju, vodi, energiji, prometu i kulturi. On privilegira moć korporacija u odnosu na moć ljudi.

Istaknuti protivnici TTIP-a:

Helmut Scholz, član Odbora za međunarodnu trgovinu, izjavitelj u sjenu za TTIP

Očekivane dobiti od TTIP-a: Ne očekuju nikakve dobiti od TTIP-a.

Glavne zabrinutosti i protivljenja:

Netransparentnost i izostanak stvarne debate oko TTIP-a, očekivani ekonomski gubici (alternativne studije): pad BDP-a nekih zemalja, pad dohotka radnika, gubitak poslova, pad državnih prihoda, loše posljedice za treće zemlje. Negativni utjecaj na socijalna, radnička, okolišna, digitalna i potrošačka prava s obje strane Atlantika. Strah od gubitka demokratske kontrole zbog regulatorne suradnje i ISDS-a.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

TTIP smatraju prijatnom transparentnosti i demokraciji EU, ističu kako je dozvoljen pristup nedovoljnom broju ljudi i nedovoljnom broju dokumenata. Smatraju da je u takvim uvjetima nemoguće provesti kvalitetnu javnu debatu o pozitivnim i negativnim stranama TTIP-a i da stoga treba maknuti kontrolu nad procesom iz ruku neizabраних dužnosnika.

Stajalište o ISDS-u:

Protive se ISDS-u kao mehanizmu koji oduzima suverenitet odlučivanja država, zanemaruje postojeće i regularne sudske strukture u korist privatnih korporativnih interesa. Ističu opasnost da bi vlade mogle početi oklijevati s implementacijom zakonodavstva koje štiti radnike i okoliš zbog straha od tužbi privatnih kompanija i visokih novčanih troškova.

U pogledu nedavnih prijedloga za reformiranim ISDS-om, Helmut Scholz ističe da je riječ o pokušaju Komisije da spasi mehanizam koji je odbijen i prezren među europskim građanima i organizacijama civilnog društva kao prijatna demokraciji i javnim financijama. Smatra da ISDS pripada prošlosti i navodi da su Australija i J. Afrika s razlogom odustale od njega. Ljevica se zalaže za rješavanje sporova između država i ulagača na nacionalnim sudovima.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Ističu da nastojanja u području regulatorne suradnje izravno umanjuju demokratska prava zakonodavaca u odlučivanju o budućem ekonomskom, socijalnom i komercijalnom razvoju. Smatraju da je riječ o legalizaciji intervencije korporacija u regulatorni proces kroz institucionalni okvir koji daje prednost interesima velikih kompanija u odnosu na interese ljudi i okoliša.

Stajalište o javnoj nabavi:

TTIP oduzima mogućnost vlasti da stimuliraju lokalni razvoj kroz pametnu javnu nabavu. Protive se prevođenju 'potreba ljudi' u 'potražnju na tržištu'. Smatraju da javna i zajednička dobra te demokratska prava građana ne smiju postati podložna komercijalnim interesima.

Stajalište o javnim službama:

Ističe se opasnost da će TTIP stvoriti pritisak na javne službe da se privatiziraju, što je izravna prijetnja javnom zdravstvu i socijalnom sustavu, obrazovanju, vodi, energiji, transportu i kulturi.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

Smatraju da liberalizacijska agenda TTIP-a smjera ka smanjenju radničkih prava te eroziji socijalnih i radničkih standarda. Jedna od njihovih studija upozorava na opasnost masovnih gubitaka radnih mjesta, pad plaća i smanjenje standarda.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Studije ističu da se najviše uštede i dobici u kontekstu regulatorne harmonizacije očekuju upravo unutar osjetljivih područja poput hrane i pića, kozmetike, kemikalija i farmaceutskih proizvoda, tj. područja u kojima su sustavi regulacije EU i SAD-a radikalno drugačiji, što otvara opasnost sniženja europskih standarda.

Stajalište o zaštiti podataka:

Ljevica kao jednu od velikih prijetnji građanima u TTIP-u navodi pravo da štite svoje podatke. Sumnjičavi su s obzirom na NSA-ino prikupljanje podataka i očekuju da će SAD iskoristiti TTIP da povećaju svoje operacije prikupljanja podataka u EU. Smatraju da tehnološki giganti u SAD-u pokušavaju progurati takav TTIP koji bi im omogućio da zaobiđu europsku regulativu u području zaštite podataka.

Izvori informacija:

Ova grupa koristi se analizama civilnih udruga i aktivista, dokumentima EU, ali se redovito poziva i na dvije studije. Jedna je studija nezavisnog istraživača Ronana O'Briena, a druga je izvještaj koji je pripremio Austrian Foundation for Development Research.

Poveznice na korištene izvore:

<http://www.guengl.eu/news/article/ttip-negotiations-sideline-citizens-interests>
<http://www.guengl.eu/news/article/meps-warn-of-threat-to-labour-and-social-protections-on-global-day-of-action>
<http://www.guengl.eu/news/article/everyone-has-a-good-reason-to-fight-ttip-the-parliament-magazine>
<http://www.guengl.eu/news/article/parliament-gears-up-for-key-discussions-on-ttip>
<http://www.guengl.eu/news/article/citizens-and-human-rights-in-jeopardy-with-ttip>
<http://www.guengl.eu/news/article/gue-ngl-news/legal-principles-in-exchange-for-isds-a-bad-deal>
<http://www.guengl.eu/uploads/news-documents/EUROMEMORANDUM-OBrian.pdf>
http://www.guengl.eu/uploads/plenary-focus-pdf/ASSESS_TTIP.pdf

Opće stajalište: bezuvjetno PROTIV TTIP-a

Zeleni/Europski slobodni savez (Greens/EFA) sa svojih 50 zastupnika/ca bezuvjetno se protivi TTIP-u ističući da su njegove potencijalne koristi prenapuhane, a štete se taje ili se o njima ne priča. U istupima oko TTIP-a nastupaju negativno i sa sumnjom, ističući moguće negativne učinke u nizu različitih područja. Pritom najčešće nije riječ o izravnim tvrdnjama o štetama koje će proizaći iz sporazuma, već prijenos upozorenja stručnjaka te civilnog društva.

Istaknuti protivnici/e TTIP-a:

Ska Keller, članica Odbora za međunarodnu trgovinu)

Jose Bove, član Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

(oboje i nositelji europske zelene liste na proteklim europskim izborima 2014.)

Očekivane dobiti od TTIP-a: Ne očekuju nikakve dobiti od TTIP-a.

Zabrinutosti vezane uz TTIP:

Smatraju da su tarife između SAD-a i EU već izrazito niske i gotovo nepostojeće, te izražavaju zabrinutost da će fokus sporazuma stoga biti na uklanjanju i izmjenama regulacija i standarda u EU i SAD-u. Oslanjaju se na analize i procjene organizacija civilnog društva koje upozoravaju na mogućnost spuštanja postojećih razina potrošačkih i radničkih prava, internet privatnosti, zdravstvenih i sigurnosnih standarda hrane i poljoprivrede te negativne učinke na lokalna srednja i mala poduzeća (SMEs).

Upozoravaju na moguće gubitke radnih mjesta koji bi mogli uslijediti zbog promjena u trgovinskim i poslovnim odnosima. Protive se ISDS mehanizmu ističući velike troškove zbog eventualnih parničnih gubitaka koje će pogoditi porezne obveznike.

Promjene u trgovinskim odnosima mogle bi oštetiti i smanjiti izvoz osjetljivih regija poput Sjeverne Afrike i Meksika u EU, ali čak i unutarnju trgovinu među pojedinim zemljama EU. Ističu zabrinutost oko mogućeg (samo)ograničavanja politika zaštite okoliša nacionalnih država zbog straha od tužbi međunarodnih korporacija. Kao posebno problematična područja u polju hrane i poljoprivrede, ističu četiri na koja bi regulatorna harmonizacija mogla negativno utjecati: GMO, kemikalije, tretman redukcije patogena na piletini (klorirana piletina) te emisija stakleničkih plinova u zrakoplovstvu.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

Smatraju da su pregovori netransparentni i da se odvijaju iza zatvorenih vrata na način da države članice nemaju pristupa pozicijama SAD-a. Smatraju da pristup sobi s TTIP dokumentacijom i uvid u njihov sadržaj nije dovoljan jer je potrebna mogućnost adekvatnog probavljanja, razumijevanja i interpretiranja tih dokumenata, što nije moguće bez šire debate, preispitivanja, revizije i komunikacije. Također, ključni dijelovi pregovaračkih tekstova i dalje ostaju iza zatvorenih vrata.

Stajalište o ISDS-u:

Protive se ISDS-u i zalažu se za njegovo potpuno isključenje iz TTIP-a. Smatraju da se stranim korporacijama ne smije dozvoliti mogućnost korištenja tijela koja su izvan sudskog sustava za osporavanje regulativne i zakonodavne vlasti država. Takav paralelni sustav bio bi u potpunosti izvan dosega drugih važnih dionika poput građana, potrošača i nacionalnih kompanija. Smatraju da postoje adekvatne alternative koje ne zamjenjuju suce privatnim arbitrima niti daju prava moćnim stranim investitorima koja su izvan ustava samih država/prava EU.

Zeleni kritiziraju najnoviji prijedlog reforme ISDS-a povjerenice Malström ističući da je Komisija trebala odbaciti ISDS u potpunosti s obzirom na široko protivljenje ovom mehanizmu. Smatraju da je riječ o kozmetičkim korekcijama i pokušajima poslovnih lobija da ipak uspiju progurati mehanizam koji su već svi odbili osim njih. Ska Keller istaknula je kako glavni problem ostaje neriješen, a riječ je o činjenici da s ISDS-om investitori dobivaju pravo na izvansudski pravni mehanizam koji štiti njihova prava, ali ne regulira njihove obveze.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Ističu niz negativnih rizika poput dovođenja u pitanje tzv. načela predostrožnosti¹, opasnost od smanjenja potrošačkih, socijalnih i okolišnih standarda, otvaranje prostora za promjene u regulaciji koje neće ići kroz standardni politički proces, itd. Što se tiče načela predostrožnosti, ističe se strah da bi se teret dokazivanja mogao prebaciti s onih koji žele uvesti neku novu kemikaliju ili tehnologiju na one koji tvrde da je ona nezdrava i/ili štetna. Također, izražavaju opasnost od eventualnog osnivanja tijela koje bi omogućilo lobistima korporacija nepravedni utjecaj na stvaranje javnih politika kroz privilegirani pristup u ranim fazama oblikovanja javnih politika.

Stajalište o javnim službama:

Prenose zabrinutost oko utjecaja američkih kompanija koje bi izložile europske zdravstvene i obrazovne sustave pritiscima komercijalizacije i privatizacije. Kao primjer se spominje mogući negativan utjecaj na britanski NHS koji bi bio ugrožen prisutnošću američkih 'zdravstvenih giganta' na tržištu.

Stajalište o javnoj nabavi:

Upozoravaju da se ugovori o javnoj nabavi moraju alocirati ne samo s obzirom na cijenu već i njihovu 'dodanu vrijednost' za društvo u smislu utjecaja na zapošljavanje, okoliš i društvo u cjelini, a to je nešto što smatraju da TTIP, kao generalno liberalizacijski i deregulativni sporazum, može narušiti ili u najmanju ruku neće uzeti u obzir.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava:

Ističu zabrinutost sindikata EU i ekonomske analize koje upozoravaju na moguće pritiske na sniženje plaća, izvoz i prebacivanje radnih mjesta izvan EU, te slabljenje radničkih prava i sigurnosnih standarda u radu koji su već pod pritiskom zbog ekonomske krize. EU ima više standarde radničkih prava SAD-a koji nisu usvojili 6 središnjih konvencija Međunarodne organizacije rada, što znači da je povećanje radničkih prava u kontekstu harmonizacije gotovo nemoguće.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Ističu negativne učinke koji bi mogli proizaći iz harmonizacije s obzirom da SAD ima izraženo niže standarde u proizvodnji i tretiranju hrane (koja je jeftinija i manje kvalitetna), u korištenju kemikalija, odnošenju prema životinjama, itd. Kao opasnost navode moguće dovođenje u pitanje tzv. načela predostrožnosti, te „whole food chain“ pristupa. Konkretno, protive se ulasku hormonski tretirane govedine, klorirane piletine i svinjetine tretirane raktopaminom na tržište EU, te izražavaju zabrinutost zbog raširene prakse uporabe antibiotika na američkim farmama.

¹Princip/pristup prema kojem se izbjegava svaki mogući rizik od primjene nove tehnologije, sve dok ne postoje potpuna saznanja odnosno razumijevanje o njenom utjecaju na okoliš i zdravlje ljudi. Posebno se primjenjuje na ispuštanje/uvođenje GMO-a u okoliš.

Stajalište o zaštiti podataka:

Zastupnik zelenih Jan Philipp Albrecht, govoreći u ime Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, nekoliko je puta izrazio sumnju u garancije Europske komisije da se TTIP neće doticati zaštite podataka, s obzirom da je pristup dokumentima TTIP-a koji pokrivaju ovo područje još uvijek uglavnom nedostupan. Navodi se izjava federalnog njemačkog Ministarstva ekonomije o TTIP-u koja je kontradiktorna u odnosu na stav Komisije: "Pitanja zaštite podataka u području trgovine uslugama, e-trgovine i informacijsko-komunikacijskog tehnologiji su adresirani s ciljem pronalaska zajedničkog razumijevanja".

Izvori informacija:

Zeleni se pozivaju na niz različitih objava i dokumenata, od onih službenih koje dolaze od institucija EU, do analiza organizacija civilnog društva koje govore kritički o TTIP-u te analiza stručnjaka i znanstvenika. Na njihovim stranicama može se naći i opsežna brošura o TTIP-u koju je objavio Rosa Luxemburg Stiftung.

Poveznice na korištene izvore:

<http://ttip2015.eu/ga.html>

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/transparency%20TTIP%20open%20door.html>

<http://www.greens-efa.eu/eu-us-ttip-negotiationsisds-13750.html>

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/id-30-reasons-why-greens-oppose-ttip.html>

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/Bart%20Staes%20TTIP%20ENVI%20Food.html>

http://rosalux-europa.info/userfiles/file/HILARY_UPDATE_EN_2015.pdf

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/International%20court%20ISDS.html>

<http://ttip2015.eu/blog-detail/blog/LIBE%20Opinion%20Data%20Protection%20TTIP.html>

Euroskeptici - umjereno skeptični i prema TTIP-u

Opće stajalište: uvjetno PROTIV TTIP-a

Klub zastupnika Europe slobode i direktne demokracije (EFDD) uključuje 47 zastupnika/ca grupacija nema ujednačena stajališta i zajedničke istupe o TTIP-u. Analiza je provedena na stajalištima zastupnika iz dvije vrlo različite stranke koje primarno povezuje euroskepticizam. To su UKIP i Pokret 5 zvjezdica (40 od 47 MEP-ova ove grupe). Stav grupacije se najbliže može opisati kao uvjetno protiv uslijed brojčane prevage skeptičnijih zastupnika Pokreta pet zvjezdica.

Pokret 5 zvjezdica se poziva na analize koje upozoravaju na negativne ekonomske posljedice za radnike, male i srednje proizvođače, poljoprivrednike te potrošače, na ugrožavanje načela predostrožnosti i standarda u području hrane, na opasnosti ISDS-a, te na privatizaciju javnih servisa, ugrožavanje sektora vode, struje, obrazovanja i okoliša.

UKIP ističe da su pobornici slobodne trgovine, ali radije bi bilateralni sporazum između Ujedinjenog Kraljevstva i SAD-a, ne žele da o njihovoj trgovini odlučuju u Bruxellesu. Ipak, protivne se oduzimanju nacionalnog suvereniteta i otvaranju prostora u kojem će korporacije diktirati regulaciju koja štiti privatnost, okoliš, sigurnost hrane, itd.

Očekivane dobiti od TTIP-a:

Pokret pet zvjezdica (P5Z) ne ističe očekivane dobiti, dok u UKUP-u generalno vide moguće dobiti u otvaranju trgovine sa SAD-om u pogledu ekonomskog rasta i novih radnih mjesta, no radije bi da se pregovori vode između UK i SAD-a, prema njihovim pregovaračkim interesima i uvjetima.

Glavne zabrinutosti i protivljenja:

Za Pokret pet zvjezdica to su ugroženost standarda socijalne države, relociranje industrijskog sektora, šteta regulatorne suradnje za male i srednje poduzetnike, pogodovanje velikim korporacijama, prepuštanje državnog suvereniteta privatnim tijelima kroz ISDS, utjecaj korporacija kroz regulatornu suradnju. Za UKIP to je rizik uvjetovanja regulacije od strane stranih korporacija te moguća privatizacija nacionalnog zdravstvenog sustava u Ujedinjenom Kraljevstvu (NHS) što je i njihov glavni uvjet za prihvatljivost sporazuma.

Stajalište o transparentnosti pregovora:

P5Z kritizira tajnost pregovora i isključivanje političkih i društvenih snaga i dionika iz sudjelovanja u procesu pregovaranja. Time je spriječen kvalitetan nadzor nad i širenje informacija nužnih za zauzimanje pozicija.

Stajalište o ISDS-u:

Pokret pet zvjezdica protivi se mehanizmu jer omogućava moćnim međunarodnim korporacijama da tuže države pred trećim sudovima i radi vlastitih profita dovode u pitanje standarde u zaštiti okoliša, zdravstvu i druge regulative. UKIP nema jasno stajalište.

Stajalište o regulatornoj suradnji:

Pokret pet zvjezdica zauzima kritički stav prema regulatornoj suradnji, konkretnije predviđenom regulatornom tijelu koje opisuju kao nedemokratsko tijelo tehnokrata koji će odlučivati jesu li zakoni dobri za multinacionalke ili ne. UKIP nema jasno stajalište.

Stajalište o javnoj nabavi i službama:

Pokret pet zvjezdica ističe zabrinutost pritiscima ka liberalizaciji i privatizaciji javnih servisa koji bi mogli biti posljedica TTIP-a, a UKIP se snažno protivi privatizaciji NHS-a te je na ovom pitanju vidljiva veća usklađenost stajališta na razini grupacije.

Stajalište o učincima na tržište rada i radnička prava: Informacije nisu pronađene.

Stajalište o učincima na sigurnost hrane i javno zdravlje:

Pokret pet zvjezdica kritizira proces usklađivanja standarda te strahuju da bi se europska razina zaštite mogla srozati s obzirom na niže standarde SAD-a.

Stajalište o zaštiti podataka: Informacije nisu pronađene.

Izvori informacija:

Niti jedna od dvije stranke analizirane ovdje ne poziva se na neke specifične studije i analize, osim na stajališta i objave institucija EU. Njihovi su stavovi uglavnom politički i odražavaju kritike i pozicije o TTIP-u koji se mogu općenito čuti u javnosti i političkom diskursu.

Poveznice na korištene izvore:

<http://www.tribunaitalia.it/2015/02/17/tamburrano-m5s-no-al-ttip-leuropa-torni-sovrana/>
<http://www.ilpiacenza.it/politica/movimento-5-stelle-il-ttip-no-grazie.html>
http://www.beppegrillo.it/movimento/parlamentoeuropeo/materiali/TTIP_in_sintesi.pdf
<http://www.ukipbarnet.org/news/ukip-stance-on-ttip.html>
<http://blog.streitcouncil.org/2013/06/17/the-grass-is-always-greener-british-euroscpticism-and-the-u-s-eu-free-trade-agreement/>
<https://d3n8a8pro7vmtx.cloudfront.net/ukipdev/pages/1103/attachments/original/1429295050/UKIPManifesto2015.pdf?1429295050>